

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Kiadó: ifj. **Wagner Antal**
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor

Főszerkesztő:
Dr. Rajk Aladár
ország. képvis.

Főmunkatárs:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

Városi képviselőválasztások előtt.

Soha meg nem szünő munkakedv, lan-
kadatlan kitartás és rettegést nem ismerő
szókimondás jelzi azt a mesgyét, melyet
a bajai hatósági ellenzék az elmúlt há-
rom éven befutott. S hogy most biztató
reménnyel, új harci kedvvel és meg-
növekedett bizalommal tekintünk az új
választások elé, büszkén emlékezhetünk
vissza a 3 évi eredménydús küzde-
lemre, melyet a hatósági ellenzék a
hatósági párt rövidlátásával, maradisá-
gával és sokszor rosszakaratával volt
kénytelen megvívni.

Amikor 3 esztendő előtt a hatósági
ellenzék egy kisdud zászlót ragadott meg
és lobogtatta fennen, tapasztalta ellen-
feleinek gúnyos tamáskodó mosolyát,
hallotta a róla terjesztett gyászhireket
és akarátába vetett bizalommal nézte,
mint számlálják rövidre szabott napjait.
Három év múlt el azóta, a hatósági
ellenzék még ma is fennáll, és szívben
lélekben áthatva fennállásának szüksé-
gességétől büszkén, fölényének tudatában
néz a hiob hirtívők szemébe.

A három éves küzdelem legelején a
hatósági ellenzéknek a kórház kér-
désében elfoglalt álláspontja, mely sze-
rint a kórház építkezés irreális költség-

vetése fölött tört pálcát, sajnos rövid
idő alatt beigazolást nyert, mert a kór-
ház építés folyamán egy 320,000 kor.
ujabb kölcsönfölvétel vált szükségessé,
ugy hogy városunk közönsége fölött, most
még fenyegetőbben függ a Damokles
kard, hogy ezek a terhek is fix állami
kötelezettség vállalás hiányában a város
közönségét fogják sujtani. Hiába adott
kifejezést annak idején a hatósági ellen-
zék ebben aggodalmának, hiába tiltakozott
a város módfeletti megterhelése ellen,
a vakon követő többség lavinaszerűleg
ragadtatta el magát a kórházért módfeletti
költekezésekre, lehet mondani, fényűzőszerű
pazarlásba, felülve a miniszteri leirat csábos
mosolyának, hogy hiszen ugyis mindig telve
lesz a kórház és így nem szükséges
kötelezettség vállalás az állam részéről.
Az első csalódást meghozta már a fent
említett pótkölcsön, a második csalódást
meghozza az ápolási díjak ország-
szerte tervbe vett leszállítása, a harmadikat,
a legfájóbbat pedig a már nehezen
palástolható kórházi pótdó. És ezt a
csalódást a hatósági ellenzék éles-
látása már eleve megjósolta és most
már bünbánólag adnak igazat a ható-
sági párt azon tagjai, akik rövidlátásuk-
kal az örvény szélére juttatták az adózó
polgárságot.

Nagyjelentőségű és a hatósági ellen-
zék ténykedésének volt köszönhető, hogy
a törvényhatósági bizottság speciális
szakbizottságait nem a régi, hanem min-
dig az új tagokkal rekonstruált új tör-
vényhatósági bizottság válassza. Meg-
történt ugyanis az az abuzus, hogy a
közigazgatási, pénzügyi stb. bizottságok
tagjait az új cyclus tartamára a régi
közgyűlés választotta meg, ezt a válasz-
tást a hatósági ellenzék megfeleltette
és a belügyminiszter az érvek súlya
alatt megváltoztatta a közgyűlés több-
ségének határozatát és elrendelte, hogy
az új cyclus tartamára a bizottságokat
az új közgyűlés válassza a jövőben.

Hathatós és eredménydús actiót fejtett
ki a hatósági ellenzék a bajai iparkial-
lítás jövedelmének kérdésében. A ható-
sági párt csupa párttaktikából vissza-
tartotta az ipartestületet jogosan megillető
5000 kor. tiszta fölösleget, úgy hogy a
hatósági ellenzéknek a közgyűlésen és
a sajtóban kifejtett erélyes fellépésének
volt köszönhető, hogy az iparkiallítás
tiszta jövedelme a megillető rendelteté-
sének megfelelőleg az ipartestületnek
kiszolgáltatták.

A város anyagi érdekét mindig szem-
előtt tartó gondosságnak volt eredménye
az is, hogy a városi kövezési munká-
latok biztosítása — eltérőleg az eddigi

TÁRCA.

Reményem.

Boldog remény! Szegény ember
Mindennapi kenyere . . .
Nálad nélkül lemondhatnék
Boldogságról örökre.

De te éltetsz, s hiven táplálsz
Jobb jövőd korával;
S felviditod csüggő lelkem
Mámornapok borával.

Reményem hát: vége lesz
Gyötrelmimnek egykoron,
S jobb jövőben kacaghatok
Elmult, komornapokon . . .

zülő.

A csatatéren.

Mocsaras síkság Mandzsuriában. A kelő
nap megvilágítja a teret, amelyen szerteszét
ezernyi halott fekszik. A könnyű szél, amely
a reggeli párákat szétlebbenti, puskapor és vér
szagát hordozza messzire.

Egy orosz tiszt (jajgatva vonaglik a földön):
Ez rettenetes! . . . elviselhetetlen!

Egy japán tiszt (néhány méternyire tőle):

— Pedig ön el fogja viselni, bajtárs.
— Ki az? jóbarát?
— Nem! Én a 11. japán gyalogezred had-
nagya vagyok és a nevem . . . Ebben a pil-
lanatban azonban fölösleges a bemutatkozás.
— Oh . . . tud ön megmozdulni?
— Sajnos, nem annyira, ahogy szeretném.
A jobb lábamszára csak egy bőrdarabon lóg.
— Nekem pedig a mellemben a baj. De hi-
szén ön oroszul beszél. Mondja, nem adhatna
jelet a honfitársainak, hogy segítsenek raj-
tunk?
— Hiábavaló volna. Mérföldekig nincsen
élő a közelünkben. A hadtest természetesen
tovább masirozott. Mi néhány halott társasá-
gában heverünk itt a romok közt. Ezért nem
vettek bennünket észre.
— Átkozott! . . . tehát végünk van?
— Ugy bizony, kapitány ur.
— De hát nem segíthetnének mi egymáson?
— Én csak igen kevéssé tudok csuszni.
A nagy vérveszteség elvette az erőmet.
— Én meg egyáltalán meg sem mozdu-
latok. Olyan ez mintha szikla feküdnék a
mellemben. Milyen távol lehetünk mi egy-
mástól?
A japán: Azt hiszem, három méternyire.
Hanem ebben a pillanatban ez annyi, mint
háromezer kilométer.

Mindketten szomorúan elhallgatnak.

Az orosz: Van valami enivalója?

A japán: Néhány szem főtt rizs. Ha szol-
gálhatok ezzel . . . Vigyázzon jól, hová do-
bom, hogy elérhesse a kezével.

A japán dob, de a rizsszemek egy méter-
nyire az orosz tiszt mellé esnek.

Az orosz: Az ördögbe! Az előbb jobban
tudtak célozni!

A japán: Pardon! akkor nem is haldokol-
tunk! rizsszemmel.

— Tehát ön azt hiszi, hogy semmit sem
remélhetünk?

— Ha csoda nem történik . . .

— Engedje meg, hogy a védszentemhez
imádkozzam.

— Ha önnek örömet szerez . . .

Az orosz imádkozik; mind a ketten moz-
dulatlanul fekszenek fél óra hosszat.

Az orosz (hirtelen): Meghalt már?

A japán: Még nem, kérem.

— Már dél lehet.

— Téved. Alig fél órája, hogy megismer-
kedtünk egymással.

Az orosz: Vajon melyik hal meg előbb ket-
tőnk közül?

A japán: Azt hiszem én. A sebem elmér-
gesedik.

— De hol tanult meg oly jól oroszul?

uzustól — csakis nyilvános árlejtésen történhetik.

A színházkérdés mostani stádiuma szintén a hatósági ellenzék indítványának köszönhető, mert tudvalevő dolog, hogy a városi tanács rövidlátása folytán a közgyűlés a vasuti kertben akart egy színter elhelyezni, és jöllehet ez a határozat belügyminiszteri jóváhagyást nyert, a hatósági ellenzék indítványt adott be a közgyűlési határozat megsemmisítése tárgyában és ekkor született meg a közsínház eszméje.

Itt áll továbbá a hatósági ellenzéknek a harmadosztályú keresetadó kivetésénél az adózó polgárság jogait pártkülönbség nélkül védelmező actiója, mely szerint hatalmas állást foglalt az adókvető bizottság ama tagjai ellen, akik az adózó polgárság viszonyait nem ismerik, és hathatósan fellépett a kincstári képviselő ellen, úgy hogy mindezek eredményeképp arányosabb képet nyújtott a polgárság megadóztatása.

Hasonlóképp a hatósági ellenzék küzdött a korcsmárosok és italmérők italmérési illetékének leszállítása tárgyában, melynek eredményeképp az illetékes hatóság az italmérési illetéket csakugyan leszállította.

Csak ennyit soroltunk föl a sok közül és ha még hozzátesszük, hogy számtalan kérdésben tette magáévá a közgyűlés a tanács javaslatának elvetésével az ellenzék indítványát, úgy megközelítőbb képét adtuk a hatósági ellenzéknek a város javáért önzetlenül, tárgyilagos higgadsággal, pártatlanul kifejtett munkásságának.

Kívánatos tehát, hogy az ilyen ellenzék tagjainak száma még nagyobbra fokoztassék, hogy népesebb, tömörebb sorokban folytathassa a jövőben is áldásdús működését, fejthessen ki, ha kell, ellentállást, gyakoroljon éles kritikát, ha szükséges.

Ép ezért fordulunk a Baja város jobb sorsát szíven viselő polgársághoz, hogy

a közeledő városi képviselőválasztásoknál minden vonalon a városi ellenzék zászlaját segítse diadalra!

Képviselőnk Zomborban.

— Tiltakozó népgyűlés Zomborban. —

November hó 18-án galád merényletet követett el gróf Tisza István miniszterelnök és méltó társa Bonyhádi (ezelőtt Perczel) Dezső képviselőházi elnök a magyar parlament és a magyar szőlásszabadság ellen. Keresztül gázolt e két derék úr törvényen, házszabályon, mindenben, ami a magyar nemzetnek szent és (eddig úgy vélte) sérthetetlen.

A gyalázatos merénylet felvillanyozta az elsunnyadt nemzetet és talpra állott, hogy a merénylet ellen tiltakozzék, hogy értésére adja az ország nyakán ülő többségnek, hogy Magyarország népe nem csak nem ért velük egyet, de elítéli azt a gyalázatos merényletet.

Ez okból hívott össze népgyűlést a zombori függetlenségi párt is, hogy oda dörögje a kormánynak, a többségnek, hogy a mit tett, alávalóság.

A népgyűlésen impozánsan nyilatkozott meg a nép haragja. Mintegy 2000—2500 zombori polgár jelent meg. Bezdánból nyolcvan kocsin, körülbelül 250 derék függetlenségi választó jelent meg Zombor piacán, hogy meghallgassa a szövetkezett ellenzék kiküldötteit.

A szövetkezett ellenzék részéről megjelentek Zomborban: Hammersberg László, Smialovszky Valér, Mukits Simon, dr. Lovászy Márton és dr. Rajk Aladár városunk országgyűlési képviselője.

A képviselők hatalmas szónoklatban ismertették a kormánypárt merényletét. Különösen nagyhatással szóltak Lovászy Márton és képviselőnk: dr. Rajk Aladár, kik folytonos zajos ünneplésben részesültek.

A népgyűlés elfogadta dr. Pataj Sándor határozati javaslatát, mely szerint a kormány törvénytelenységét elítélik.

Törvényhatósági közgyűlés.

(Tisztviselőválasztás. — Megrendelt bizalom. — Zajos jeleneiek. — Hatósági ellenzék tüntető kivonulása. — A színház kérdés elhalasztása. — Egyéb tárgyak.)

Már a kora reggeli órákban sűrűn gyülekeztek a városatyák a közgyűlési terembe, nagy közönség verődött össze a karzaton, mert mindenki érezte, hogy izgalmas jeleneiteknek és jogos felháborodásnak lesz színhelye a közgyűlés, ahol Baja város közönségének politikai önérzete és tisztessége ellen korbácsot ragadott felsőbb meghagyás folytán a városi magisztrátus, mely a város közbékéjénél és a közgyűlési tárgyalások eddigi higgadt objectiv folyásánál alkalmasabbnak tartotta a megrendelt bizalom szolgálkú keresztül hajszolásával a politikát a közgyűlési terembe a legarrogánsabb formában bevinni. Misem természetesebb, mint, hogy az ellenzék, sőt mi több és jellemzőbb, a bajai kormánypárt józanabb gondolkodású elemei a leghaza-fiuibb felháborodással, a legelítelőbb erélyességgel utasították vissza a megrendelt bizalom megszavazását. És e kormánypárti elemek, továbbá a városi tisztviselők egynémelyikének élénk tiltakozása és állásfoglalása az az erkölcsi diadal, a mely nagyobb becsű ránk nézve, mint a miniszternek saját rendeletére kérészkolt 17 szótöbbség. Dr. Fehér János hatalmas concepcioju, magas szárnyalású hatalmas tiltakozó beszéde, Allaga Ottó aki »soha« ilyen bizalmat megszavazni nem tudna, a szabadelvű párti Latinovics János, Dr. Boros József, Grünhut Miksa, Willmann János, Dr. Koller Imre, Tury Mátyás, továbbá Rauschenberger Ferencz városi mérnök, Dr. Rimler János aljegyző, Lakner István főszámvevő és Kigerl János alszámvevő részint kifejezetten, részint tartózkodó állásfoglalása gondolkodóba ejtették a kormánypárt csökönnyös frakcióját, mely ezzel a lépésével csak újabb politikai éretlenségéről adott bizonyosságot. Dr. Rajk Aladár, Bajay Péter és dr. Valentin Emil bizottsági tagok hazafias fejtegetései és mindig indokolt erős kifakadásai is mély benyomást keltettek szemben dr. Ladányi Mór unszim-

— Két évig voltam a szentpétervári polytechnikán.

— Ah! (Élénken :) Ismeri Liesmanov tanárt?

— Mindenesetre!

— Az ő leánya, Gabrilovna, az én feleségem!

— Láttam a hölgyet egy alkalommal, amikor atyjával kikocsizott. Nagyon bájos.

— Nemde? Igazi angyal! És mennyire szeret engem! Ha tudná, hogy én itt meghalok . . . megölné magát ő is.

— Azt hiszi?

— Természetesen. Ha az én nevemet az elesettek közt olvassa, megöli magát! Majd meglátja.

— Bocsánat, én nem fogom meglátni. Különben mi nem kerülünk az elesettek listájába, hanem az eltűntek közé.

— Az igaz! Szegény hónapokig reménykedik majd! (Sir.)

— Megkönnyítette önt kissé a sirás?

— Oh, minden tagom merev! Még az ujjaimat sem tudom megmozgatni. De miért kell itt elpusztulnom? Mert ti Mandzsuriát akartátok!

— Nem — mert a tiétek!

— Tehát azért . . . Hát nincs elég földje a cárnak? Minek kell nekünk ez a sivatag? És ezért a sivatagért elrothadni! És Gabrilovna is meg fog halni! Hiszen szeret! Hát mondja, uram, van ennek értelme?

— Miért kérdez tőlem annyit? Önök európaiak mindig tengersok kérdéssel állanak elő, de feleletet adni nem tudnak . . . Hiszen háboru van, katonák vagyunk, meg kell halnunk. Nincs ebben semmi különös.

— De ezért a sivatagért?

— Látja, kapitány ur, mi szívesen vesszük ezt a sivatagot. Különben minden dolog nagy, amiért meghalunk. És annyi az ember!

— Nekem nincsenek gyermekeim. És mi haszna van Oroszországnak abból, ha én itt meghalok? A pópák tovább fognak énekelni, a csinovnikok tovább lopnak és azok a bajtársak, akik haza jutnak, rendjeleket kapnak majd. Én reám nem gondol senki. A szüleim már nem élnek és Gabrilovna megöli majd magát.

— Hogyne, megöli magát. De, kapitány ur, gondoljon most is mindarra, amire egész életén át gondolt.

— Az előléptetésemre? a cár megszólítására? Abban már nem lesz részem többé. És most nem is törődnek azzal már. Hát vigasztalhatná önt ilyesmi?

— Én csak egyre gondolok: hogy teljesítettem a kötelességemet. Ennyi elég egy életre és egy halálra.

— Mindent Japánért?

— Mindent magamért. Ha tanultam, csak

magamért tettem. És ezzel Japánért is. Többet nem tehettem.

— Hát a felesége?

— Amikor háboruba mentem, özvegyi ruhát vásárolt.

— Megöli magát ő is?

— Nem. Ismét férjhez megy. Még nem voltak gyermekeink. Most sokan halnak meg, tehát szükség lesz új emberekre, hogy a haza erősödjék és fejlődjék.

Pillanatra elhallgatnak.

Az orosz (imádkozik): . . . és bocsásd meg bűneimet . . . (elveszti az öntudatát.)

A japán (kiált): Kapitány ur . . . Nem hallja már a szavamat. Tudtam, hogy előttem hal meg . . . De miért mondtam volna meg neki? És a Gabrilovna sem öli majd meg magát. Talán férjhez megy egyik bajtársához, aki a szent György-keresztet kapja . . . De miért mondtam volna meg neki? Hisz az oly mind egy. (Gyöngye mosoly jelenik meg az arcán.) Különös emberek ezek az európaiak!

A japán tiszt behunyja a szemét és vár . . . vár.

patikus hazafiatlan hivatalos szónoklatával és szemben dr. Hermann Adolf hivatlan közbeszólásaival, melyek szintén az előre megrendeltség látszatával bírtak, mert úgylátszik a közbeszóló a mai ülésen nem merete az ellenzéki soron szokott helyét elfoglalni, hanem eleve át ült a kormánypártra, nyilván mert nem volt tiszta a — lelkiismerete.

Hosszú vita után névszerinti szavazás ejtetett meg és 68 szavazó közül 42 igennel, 25 nemmel szavazván, 17 szótöbbséggel bizalmat szavaztak Tisza Istvánnak, mivel megsértette a magyar alkotmányt.

Ide jegyezzük azt a névsort, amely a bizalmat megszavazta, szolgáljon mintaképül a hazafias utókornak:

Dr. Hegedüs Aladár
Erdélyi Gyula
Scheibner Gyula
Weisz Nándor
Meskó László
Szücs Ferenc
Dr. Klénáncz György
Szabó Sámuel
Dr. Bernhardt János
Devics Alajos
Greguss Aurél
Bischoff Károly
Dr. Ladányi Mór
Schlieszer Miksa
Bodrogi Gyula
Breinik Károly
Evetovits János
Gyulánszki József
Heller Richárd
Scherer Sándor
Posta Bertalan
Schwartz József
Wollner Adolf
Somogyi Ágost
Friedmann Miksa
Dr. Bruck Samu
Michits István
Mikolics Ignác
Dr. Nicolaus Béla
Pollermann Bertalan
Rosenberg Jakab
Dr. Rosenberg Samu
Schön Géza
Scherer Antal
Schlesinger Gyula
Szutrély Lipót
Szücs Ödön
Weidinger Salamon
Dr. Hermann Adolf
Müller József
Schön Antal
Vojnits Dániel

Scherer Sándor ezek után indítványozza, hogy az elnöklő Bezeredy István főispánnak a választások vezetéseért köszönet szavazzassék. Dr. Valentin Emil bár a legnagyobb tisztelettel viseltetik a főispán személye iránt, nem járul az indítványhoz, mert ez esetben indokolatlan tömjenezést lát benne.

A közgyűlés a főispánnak szótöbbséggel köszönetet szavaz.

2. A városi tanács javaslata gróf Tisza István miniszterelnök részére küldendő bizalmi felirat tárgyában. — Dr. Ladányi Mór ajánlja a benyújtott bizalmi indítvány elfogadását, főleg azt hangsúlyozta, hogy az obstrukció szükségtelen, és a többség jogát — ha kell — fegyveres erővel is érvényesíteni kell.

Dr. Nyiraty János: Nem ért hozzá, kórházba vele!

Dr. Rajk Aladár: Élesen elítéli a politika behozatalát a közgyűlési terembe akkor, amikor a város javáért kell itt mindannyiunknak pártkérdések felretétele mellett higgadtan, tárgyilagosan közremunkálni. Az ellenzék mindig tartózkodott ettől és most előáll a kormányt, hogy a nagy Gonosztévőnek lealázó alkotmánytiprásaért meggörnyedve bizalmat szavazzasson. Üszköt dobott ezzel a közgyűlési tárgyalások higgadt folyamatába és am vessen számot a következményekért!

Reflektálva Ladányi beszédére hangsúlyozza az obstrukció szükségességét, mert nemzeti vívmányt ennélkül elérni nem lehetett és nem is lesz elérhető a jövőben.

Amidőn tehát Tisza István a szólásszabadság megszorításával az obstrukciót akarja megtörni, ezzel egyszersmind elejét akarja venni nemzeti fejlődésünk lehetőségének. Teszi pedig ezt a törvény legdurvább, legflagrantsabb megsértésével, amit csak az nem lát, aki befogja a szemét, az nem hall, aki bedugja a fülét. Nem volt ok rá, hogy a jelen esetben Tisza István provokáló modorban szájkosárral akar véget vetni az obstrukciónak, hiszen az olasz borvám-klauzula mint fontos közgazdasági intézmény tárgyalását meg nem akasztotta, mert egy hét alatt a tárgyalások befejeződtek. Tisza alkotmány-sértő, indokolatlan fellépésének egyedüli magyarázatát abban találja, hogy a bécsi udvar direkt megbízásából a magyar alkotmány szétrombolására vállalkozott. Ilyen ténykedésért bizalmat szavazni, egyet jelent a hazaárulással. Egyébként álljanak itt az Andrásyak, Széll Kálmán, Wlasits, Darányi stb., akik Tiszát törvényszegéseért faképnél hagyták.

A lelkes éljenzésektől és tapsoktól megszakított beszédet azzal végzi, hogy a bizalmi indítvány vétessék le a közgyűlés napirendjéről.

Bajay Péter hazafiúi felháborodásának egész hevével utasítja vissza a bizalmi indítványt és nem reméli, hogy azt magyar ember megszavazná.

Dr. Valentin Emil nevetségesnek tartja a bizalom megszavazását, mert hisz a Tiszakormány napjai már megszámlálvák és így bizony megesik, hogy a bizalmi indítvány illuzoriussá válik és rövid idő múlva ugyanez a bajai kormányt, amely most bizalmat szavaz a törvénytelenységért, tombolva tapsol mint első annak az új kormánynak, melynek a törvénytelenység megszüntetése az első létfeltétele lesz. Óvja Ladányit az olyan kijelentésektől, melyek a kisebbség fegyverrel való elnyomásának hangsúlyozásával, a forradalom proclamálásával azonosak. A bizalmi indítványt nem szavazza meg.

Dr. Fehér János lelke mélyéből felháborodott amidőn értesült annak a bizonyosságról, hogy Baja város közgyűlésén Tisza Istvánnak alkotmányt korbácsoló, perfid közjogi merényleteért bizalmat akarnak szavaztatni, ezzel egy részről megalázó, pellengére akarván állítani ennek a városnak mindig törvénytisztelő hazafias polgárságát, másrészt a közjó érdekében mindenki által óhajtott közbékét akarván felforgatni. Két táborra oszlik már most a közgyűlés; megszűnik a jobb és bal oldal attól a pillanattól kezdve, hogy a bizalmi indítvány megszavaztatott, a hazafiak és hazafiatlanok táborából áll majd a törvényhatósági bizottság. Felhívja a magisztratus figyelmét, hogy Baja város hatósága rég idők-től fogva érzékeny volt minden törvénytiséssel szemben. Utal e városnak 1861. márc. 18-ki nevezetes közgyűlésére, amely az októ-

beri diplomának a magyar alkotmány helyébe léptetése ellen foglalt erélyes állást. A mostani kormány törvénytíprása ép olyan alkotmány-sértő, az ellen minden erőnkkel tiltakozni kell!

A sűrű tapsoktól megszakított fényes beszédet nagy éljenzések közt fejezte be.

A közgyűlés 17 többséggel a bizalmat megszavazta.

3. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról. — Tudomásul vétetik.

4. A m. kir. belügyminiszter urnak leirata az ásvány-, forrás- és gyártott vizek után fizetendő városi fogyasztási adóról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

5. Ugyanannak körrendelete a központi választmányának újból való megalakítása iránt. — Megalakul.

6. A m. kir. honvédelmi miniszter urnak körrendelete a katonai (honvéd) élelmező raktárak kézi bevásárlásainak ismertetése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

7. Ugyanannak körrendelete a cs. és kir. közös hadsereg hatóságai által a magyarországi polgári hatóságokkal és magánfelekkel folytatandó hivatalos levelezésnek újbóli szabályozása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

8. Az igazoló választmány jelentése a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének az 1905. évre történt kiigazítása tárgyában. — Kiigazittatik.

9. Polgármester előterjesztése a folyó év végével kilépő törvényhatósági bizottsági tagok helyeinek választás utján leendő betöltése iránt. — A választás f. hó 22-ére tűzetik.

10. A városi árvaszék előterjesztése a gyámpénztár pénzkészletének az 1905. évben leendő elhelyezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

11. A városi tanácsnak jelentése a közlegelő bérbeadása iránt meghirdetett újabb árverés tárgyában. — 3 évre bérbeadatik.

12. Ugyanannak előterjesztése a szegényházi élelmezés rendszerének megállapítása iránt. — Tud. vétetik.

13. Ugyanannak javaslata a városi színház ügyében. — A jövő közgyűlésen tárgyalatik.

14. Ugyanannak jelentése a városi polgári és elemi iskola építési vállalatának biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. — Tud. vét.

15. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatóságának átirata a harmadik egyetemnek Délmagyarország területén leendő felállítására érdekében szerkesztett emlékirat pártolása iránt. — Pártoltatik.

16. A győri kereskedelmi- és iparkamarának átirata a közszükségleti cikkeknek mi módon való beszerzése tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt. — Pártoltatik.

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság szerdán délután tartotta rendes havi ülését, amely már csak azért is érdekes volt, mert a mameluk korifeusok egymásután siettek Bezeredy Istvánnak, az új nagy urnak bemutatni föltetlen hódolatukat. A derék mamelukok csak úgy özönlöttek a főispáni szoba felé. És széles mosoly ült ki annak ábrázatára, aki abban a szerencsés helyzetben lehetett, hogy a főispán vele kezét szorított.

Az ülésről különben a következő tudósításunk számol be:

Bezeredy István főispán megnyitván az ülést, tudomásul vétetik a polgármesteri és az árvaszéki havi jelentés. Felolvasásra került a kereskedelemügyi miniszternek a baja-bátaszéki közúti hidra von. tkozó és általunk már ismertetett leirata.

A pénzügyigazgató jelenti, hogy az adók rendszeresen folytak be. Egyenes adóban befolyt 58.769 kor. Behajthatatlanság folytán 13.336 korona töröltetni rendeltetett.

A tisztí orvos jelenti, hogy a közegészség kielégítő volt. Született 44 gyermek és meghalt 43 egyén.

A határozat kihirdetése előtt az ellenzék a vele tartó szabadelvűpárt és a karzat a Kossúth-nóta éneklése mellett kivonult a közgyűlési teremből.

Magáról a közgyűlésről tudósításunk a következő:

1. A hat évi megbízás lejártával üresedésbe jövő tisztviselői állásoknak választás utján való betöltése. — Polgármesterré Dr. Hegedüs Aladár, főjegyzővé Erdélyi Gyula, tiszti-ügyészszé Dr. Klénáncz György, tanácsnokká Weisz Nándor, Meskó László és Szücs Ferencz. I-ső aljegyzővé Szabó Sámuel, II-od aljegyzővé Moder Géza, I-ső alkapitányá Tury Ferencz, II-ik alkapitányá Koller Dezső, közgyámmá Devits Alajos, pénztárnokká Gregus Aurél, ellenőrré Lengyel Andor választattak meg. Hessert, Turyt, Dr. Nikolausz Bélát, Dr. Lemberger Ármint t. b. ügyészekké, Kigerl Jánost t. b. főszámvevővé, Tury Ferenczet t. b. rendőrfőkapitánynyá, Kerék Illést t. b. számvevővé nevezte ki a főispán.

Nyílt levél Plószhoz!

Plósz igazságügyminiszter választói a következő nyílt levelet intézték Plószhoz:

Kegyelmes urunk!

Mélyen tisztelt képviselőnk!

Alulírott választópolgárok, bár mindannyian a szabadelvű párt táborába szegődtünk volt és Nagyméltóságodat képviselőnknek választottuk — a kormányelnök ur által elkövetett erőszakosság és jogtiprás következtében a szabadelvűségbe vetett hitünkben erősen megrendültünk. Mert vajjon a szabadelvűségnek megfelelő eredmény-e a meztelen erőszak által keresztülvitt házszabályrevízió, illetőleg egyelőre módosítás?

Szél Kálmán nyílt levelében határozottan kiemeli, hogy szándékos és tudatos törvénysértés történt.

A jog, törvény és igazság zászlóján folt esvén, Szél Kálmán félrevonul.

Mi pedig Szél Kálmánban mindnyájan bizunk és bizunk, mert ő csakugyan a jog, törvény és igazság útján állott. Éreztük akkor mindnyájan az alkotmányosság szabad levegőjét, melyben egyszer végre kifújhattuk magunkat. Akkor felebbezhettünk a szolgabírótól az alispánhoz, sőt onnan a belügyminisztériumhoz is és ha a szolgabíró, ha a megye nem adott igazat, — bár abban az időben ez is ritkaság volt — igazságot szolgáltatott a belügyminiszter.

Más óta járja azóta!

Ahogy Szél Kálmán lemondott, egyszerre ismét ködös, fojtó légkörbe jutottunk, melyben szólni nem lehet, vagy ha szólni merünk, oly köhögési rohamokat kapunk, hogy többé mozdulni sem merünk.

Ha azóta a düllő-útra kerül egy szem buza és véletlenül kikel, súlyos birságot szenvedünk. Appellálni appellálhatunk, de nekünk sohasem lehet igazunk. Szél Kálmán idejében nem járt a szolgabíró a nyakunkra; most pedig oly félelmetes nagy ur lett, hogy a legkisebb visszafelérésért is biztos új birság zúdul a fejünkre.

Sok panaszunk volna még, de most nem az a célunk. Most csak azt akartuk rövid néhány szóval megvilágítani, hogy mik az előzményei annak, hogy a szabadelvűségbe vetett hitünkben megrendültünk.

Az erőszakosságot éreztük Szél Kálmán lemondása óta folyton, de tűrünk és hallgatunk, mert sajnos, régi idők óta ehhez voltunk szokva s főleg mert csak egyesek érdekében esett sérelem.

Am most nem rólunk, az egyesekről, hanem az országról, a mi közös anyánkról van szó. S mikor látjuk, hogy az ország mindenkori fellegrát: az alkotmányt és az abban gyökeredző szólásszabadságot sértették meg, mikor látjuk, hogy a szabadelvű kormány az erőszakosság útjára lépett s a megyegyűléseken *fizelett bérencekkel szavaztat magának bizalmat s akarja megtevesztetni az igazi nemzeti közvéleményt, felforr a vérünk, lángol az arcunk a szégyentől, hogy mi is a szabadelvű táborhoz tartozunk, ahol már sem a vallás, sem az alkotmányos rend nem talál tiszteletra. Hát mi lesz annak a következménye, ha ily szentségtelenségre felülről adnak példát.?*

Nagyméltóságodat a jog, törvény és igazság idejében választottuk képviselőnknek, de az a hármás fényes csillagzat már majdnem végképpen letűnt. A jog helyett az erőszak, az önkény az ur a törvény helyett — csak még az elfátyolozott igazság biztat kevésé. Kegyelmes ur, szeretett képviselőnk, ne engedje, hisz az ön kezére van bízva a gondozása, hogy ezt az árva igazságot is megfojtsák, mert abból e szegény hazára végzetes bajok származhatnak.

Nagyméltóságodnak

Dautova, 1904. november, aláztos szolgálai: Gilányi István, Tarnay János, Pék József, Kemencsei János, Horváth Antal, Szántori Imre, Kovács Ferencz, Horkics Imre, Varga Imre, id. Tarnay Mihály, Tarnay Pál, Burányi János, Kovács Gergely, id. Simon Pál, Horváth Mihály, Varga György, Horváth Imre, Szabó János, Mádizs József, Petike Imre, Szóke István, Vida Miklós Horvát István, Schmidt Heinrich, Mintál György, Aladics Sándor, Kordé József, Aladics József, Tóth József, Tóth János, Illés Ferencz, Szántosi János,

Korkics József, Aladics János, Szlezák István, Vavra István, István György, Nagy György, Frenyó János, Burány Imre, Szloboda Antal, Simon Imre József fia, Kordé Imre, Szántosi József szücs, Likár György, Simonyi Pál, Vonyák József, Likár József, Kordé Mihály, Barna József, Jurátovics József, Szántó János, Teszárík István, Szabó Mihály, Simon Mátyás, Horváth Mihály, Horváth Mihály, Kontai János, Szántosi József, Varga György, Matkovics Illés, Heteyi Mihály, ifj. Tóth József, id. Tóth János, Laki István, Csóka János, Hornyák József, Varga István György fia, ifj. Burány Imre, Burány Mihály, Radó Pál választópolgárok.

A parlamenti csendőrök kiképzése.

(Kép a jelenből és a jövőből.)

Baja, dec. 9.

„A parlamenti csendőröknek megmutogatták az ellenzéki képviselők helyeit és formaszertint kivételési próbákat tartottak.“
Lásd a lapokban.

(A képviselőház üléstermében az elnöki emelvény felállított teremzsandárok csoportja áll glédában.)

I.

Koresko csapatparancsnok jelentést tesz a páncélingbe és sisakba bujt Bonyhádi Dezsőnek: Jelentem alásan képviselőházi elnök úr, a csapat áll, a kiképzés megtörtént.

Bonyhádi: Lássuk a prifungot.

Koresko: Milyen szolgálati nyelven parancsolja?

Bonyhádi: Magyarul. Tudja, mi notórius hazaárulók megengedhetjük magunknak ezt a fényűzést, hogy a magyar vezényszó apostolait magyar vezényszó mellett röpitjük ki innen. Tehát mit tudnak:

Koresko: Visel méltóságod hátul is páncélt?

Bonyhádi: Oh igen.

Koresko: Buga Peti előre!

Buga Peti (ujpesti mézárólegény, vásárokon óriás és díjbirkozó): Jelen!

Koresko: Mutasson be az elnök urnak egy lábtávoztatási röppenyt.

Buga Peti: Megragadja Bonyhádit, félkézzel a levegőbe emeli és jobb lábával hátulról megtiszteli.

Bonyhádi: (A küszöbig repül és elterül mint a béka.) Helyes! Kitűnő! De a páncéloom nem ér addig. (Feltápaszkodik.) Folytassuk!

Koresko: Kos Jancsi, lássunk egy alkari párhuzamot.

Kos Jancsi: (Gulyásbojtár volt a Hortobágyon.) Miért ne! Ki innen, csámpás! (Két karját előre nyújtja, megragadja Percel Dezső lábszárait, kirántja alóla és húzza az ajtóig.)

Bonyhádi: Bravó, de hol itt a párhuzam?

Koresko: Azonnal meglátja méltóságod.

Kos Jancsi: Visszahúzza, meg kihúzza.

Bonyhádi: Most már értem. Egy párszor meghuzgál, ez a párhuzam. Köszönöm, ez igen hatásos, folytassuk!

Koresko: Csimbók Matyi, mutass be léglökemet.

Csimbók Matyi: (Zsákoló volt a Dunaparton.) Kuss innen arra, amerre a csillárok ragyognak! (Felkapja Bonyhádit és feldobja a levegőbe úgy, hogy fejével a freskóról leveri a mázt.)

Bonyhádi (Felakad a csillárokba.): Igazán nagyszerű. Folytassuk.

Koresko: Akaszd le a méltóságos urat

Csimbók: Miért nem fel? (Felugrik, belekapaszkodik a lecsüngő lábszárakba és csillárostól együtt a földre rántja.)

Bonyhádi: Köszönöm, ez is pompás.

Koresko: Folytassuk?

Bonyhádi: Azt hiszem és úgy érzem, hogy elég volt. A kiképzés felett örömemet nyilvánítom. A parlamenti rend e derék katonáinak a vizsga emlékére fizetek egy hordó —

Csimbók: — egy-egy hordót vén hazaáruló!

Bonyhádi: Legyen hát — egy-egy pohár sört.

Koresko: Fiúk, hála jeléül mutassátok be a méltóságos úrnak a Zoltán-vetényt

Bonyhádi: Köszönöm, majd más alkalommal. (Sietve távozik.)

II.

Koresko: Az elnök úr parancsa folytán bemutatom nektek az ellenzéket. Most egy kis próbát tartunk. Itt ül Apponyi. (Apponyi helyén egy hosszú szakállas, mellbeteg szabólegény pislog. Sovány és két méter magas.) Tartson csak Vajsz úr szónoklatot. Tudja már a szerepet?

Vajsz úr (Mint Apponyi feláll.): Tisztelt Ház!

Bonyhádi: Megvonom a szót. A képviselő úr olyat mondott, ami a parlament tekintélyével nem fér össze. Ez nem tisztelt Ház!

Vajsz úr: Tehát nem tisztelt Ház!

Bonyhádi: Csend abban a hosszú gúnyában. Koresko, vezénylet.

Koresko (Kardot ránt.): Vigyázz! (Negyven parlamenti csendőr Vajsz úr köré rohan.) Röppentyűs sulyemelt — egy—kettő—há— (Vajsz urat lábainál és szakállánál fogva levegőbe emelik.) — romm! (Kidobják az ablakon.)

Bonyhádi: Bejelentem, hogy Apponyi képviselő úr szabályszerűleg elhagyta az üléstermet.

Hordár (Lengyel Zoltán ruhájában, annak helyén ül, nagyot kiált.): Az elnök gazember!

Bonyhádi: Lengyel Zoltán képviselő urat a terem elhagyására szólítom fel.

Hordár (A levegőbe lő.): Ha még egyet szólsz vén hazaáruló, lyukat lövök a fejedre — azaz hasadon, mert a fejed nem egyéb, mint egy nagy lyuk.

Bonyhádi: Koresko úr, házszabályaink itt a lábtávoztatási röppenyt írják elő.

Koresko: Fergatterung! A hordárt körülfogják s a lábak oly pontosan és egyszerre találják, hogy nyilként repül ki a terem ajtaján.

Bonyhádi (Utána kiált.): Lengyel képviselő úr hová siet?

Mészáros mester (Kubik Béla helyén ül és rettenően veri a padot. Az elnök felé széket dob.): Jusz sem leszek Jush, de eltalálom a fejedet cinkos, fogadjunk.

Bonyhádi: Koresko úr, tessék a házszabályt alkalmazni.

A csendőrök valamennyien a mézárósnak esnek. Az rüg-kapál. A kezében fülek maradnak. A parlamenti csendőrök fogai úgy hullanak, mint a záporosd.

Mészáros: No Bonyhádi, mi lesz?

Bonyhádi: Ha ki nem hagyja magát forma és házszabály szerint dobni, nem kapja meg a lénungját.

Mészáros megjed és kidobja önmagát.

Bonyhádi: A próbák kitűnően sikerültek. Holnap folytatjuk. A füleket és fogakat adják vissza jogos tulajdonosaiknak. Ilyesmiket a háznagyi hivatalban mindig át lehet venni

Róka Tóni.

HIREK.

Személyi hir. Dr. Rajk Aladár, városunk országgyűlési képviselője f. hó 11-én Szabadkára utazik az ott megtartandó tiltakozó népgyűlésre.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Jankovich Béla nezsideri adóhivatali gyakornokot a bajai adóhivatalhoz adótisztte nevezte ki.

Esküvő. Marava János jánoshalmi földbirtokos hétfőn délelőtt vezette oltárhoz Nádas Böske kisasszonyt, Nádas Sándor tanítóképezdei tanár szeretetreméltó leányát.

Kinevezés. Bezéredy István főispán, Borócy Jenő városi dijnokot II. osztályu irnokká nevezte ki.

A bajai kath. főgimnázium immakulata ünnepe. Főgimnáziumunk tanári kara és ifjusága, e hó 8-án, abból az alkalomból, hogy a mondott napon volt ötvenedik évfordulója, hogy Szűz Mária szeplőtlen fogantatása a katolikus vallás dogmájává lett — sikerült iskolai ünnepélyt rendezett a gimnázium tornacsarnokában. Az ünnepély sorrendjét »*Óh nemes lelkü lilium*« kezdetű, 1695-ben szerzett fenséges egyházi énekkel nyitotta meg az ifjusági énekkar. Kritikánkat, úgy ezen, mint a későbbi énekszámokról abban foglalhatjuk össze, hogy az énekkar soha szebben, soha olyan szívhez szólóan nem énekelt, mint ezzel az alkalommal. A közönség mindazonáltal, — nagyon helyesen — tartózkodott attól, hogy tetszésének kifejezést adjon, nehogy megzavarja azt az áhitatszerű hatást, amelyet a gyönyörű énekek szép előadása a szivekben keltett.

Az első énekszám elhangzása után Magyarász Ferenc, a főgimnázium rokonszenves hitanára lépett a dobogóra, hogy megtartsa az alkalmi ünnepi beszédet. A tudós tanár Szűz Máriát dicsőítő, vallásos ihlettel előadott, remekül megkonstruált beszéde — melyben Szűz Máriát mint a testi és lelki tisztaság eszményképét rajzolta a hallgatóság elé — sokszor magával ragadta a közönséget.

Bán Aladárnak Szűz Mária szeplőtlen fogantatása című igen szép költeményét szavalta el azután — a költemény szépségéhez méltóan — Csapláros Imre I. osztályú tanuló. Ezt ismét énekszám követte. Előadták az

»Öb dicsőült szép kincs« kezdetű, szintén a 17. századból származó, gyönyörű egyházi éneket.

Majd *Spiegl* János VII. o. tanuló szavalata következett, ki *Rudnyánszky* Gyulának, az »Örökkévaló Szűz Máriához« című szép költeményét adta elő mély érzéssel. A szép ünnepelet az énekkar fejezte be a *Pápai himnusz* előadásával, melyet a közönség állva hallgatott végig. — Az énekkart ez alkalommal is *Nagy Vazul*, a jeles zenetanár vezette.

A bajai Casinó f. hó 15-én, csütörtökön, estélyt rendez, melynek sikerén Dr. Hetényi Pál vigalmi bizottsági elnök buzgólkodik.

Katonazene. A »Nemzeti Szállodá«-ban f. hó 31-én, Sylvester estéjén és új év napján a szegedi honvéd zenekar hangversenyez, mely iránt már most élénk érdeklődés mutatkozik.

A „Polgári Olvasóegylet” a társas élet fejlesztése céljából ma, szombaton este társas vacsorát rendez. Egy teríték ára 2 kor.

Műkedvelői előadás. A bajai »Jótekonycélú leányegylet« karácsony másnapján tartja meg szokásos mulatságát. A mulatság — mint minden évben — ezidén is műkedvelői előadással lesz egybekötve. Szinre kerül: »A nyolcadik pont« és »Fox és Box« két egyfelvonásos vígjáték és *Alföldy László* melodramája: *Gedővár asszonya*. A negyedik pont, egy helybeli fiatal cimbalomművész produkciója lesz.

Elhalasztott mulatság. A »Bajai Kereskedő Ifjak Egylete« által tervezett mulatság elhalasztott, mert *Szentgáli Antal* mérnök ezidőszere a felolvasás megtartásában akadályozva van.

Szentgáli Antal, a világot beutazott mérnök, városunk szülötte a héten az orosz fővárosba utazott egy magyar hajógyár fontos megbízásából. *Szentgáli* körülbelül 10—12 napig fog *Szentpéterváron* időzni. *Szentpétervárról* való visszaérkezése után ismét *Bajára* jön hosszabb tartózkodásra.

Vásári lopások. A mostani decemberi vásáron oly sok lopás fordult elő, amilyen sok már évek óta nem fordult elő. Egy madarasi parasztembert fogtak el, aki nem kevesebb, mint 14 subát lopott. A rőfös kereskedőktől töméntelen sok árut loptak el. Csak egyetlen kereskedő kára vagy 250 korona. Pénzt csaltak és loptak a vásárok hiénái annyit, hogy egy vagyont tesz ki. Ezen az üres vásáron rendkívül sok a károsult.

Miklós napja. A bajaszentistváni függetlenségi és 48-as polgári olvasóköri e hó 6-án az alábbi sürgőnyt menesztette, népszerű képviselőjük: *Pozsgay Miklós* névnapja alkalmából:

»Nagyságos *Pozsgay Miklós* országgyűlési képviselő Úrnak, Budapest. (Röckszilárd-utca 27. szám.)

Névnapja alkalmából a Bajaszentistváni függetlenségi olvasóköri üdvözlét küldi. Isten tartsa erejét hazánk alkotmányának és a függetlenségi eszmék védelmére!

Elnökség.

Az első leánykiházasítási egyletnek mai számunkban levő nyílttéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményét függeszse fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bíróság nem hoz ítéletet.

Követésre méltó példa. *Marosovits Gyula* bádógos iparos adakozása folytán *Godár Lajos* vendéglős kezeihez jutott egy — »Adakozunk a 48-as öreg honvédeknek« felirattal, — bádóg persely, amelyet nevezett vendéglős úr oly lelkiismeretesen ajánl vendégei figyelmébe, hogy rövid pár nap alatt 9 korona 48 fillér jött össze, amely összeg karácsonyi ajándékképpen a honvédeket segélyező bizottság elnökének adott át kiosztás végett. — Ezen igazán nemes és hazafias eljárást ajánljuk a vendéglős urak szives figyelmébe. — Egyben bátorkodunk felkérni városunk azon nemes szívű közönségét, a kik a tél beálltával a szegényeknek segélyt szoktak nyújtani, ne

fedkezzenek meg a szegény öreg munkaképtelen 48-as honvédekről. — Szívar végeket is elfogadunk. — Kérjük az adományokat *Czernay Imre*, bizottsági elnök urnak küldeni. — A 48/49. szegény agg honvédek segélyező bizottsága.

A főgimnáziumi izr. ifjúság f. hó 7-én sikerült chanukai ünnepséget rendezett *Rosenfeld* Henrik hittanár vezetése alatt az alábbi műsorral: 1. Világ Ura. Előadta: az ifjúság ének- és zenekara. 2. Chanukai mécs meggyújtása. 3. Chanukai mécs. Irta: *Rosenfeld* Henrik, szavalta: *Rosenberg Géza* III. o. t. 4. Hannerausz. Előadta: az ifjúság ének- és zenekara. 5. Alkalmi felolvasás. Tartotta: *Weser Lajos* VIII. o. t. 6. Moauz-cur. Előadta: az ifjúság ének- és zenekara. 7. A vén imakönyv. Irta: *Feleki Sándor*, szavalta: *Fischer Henrik* VII. o. t. 8. Isten mily nagy a jóságod. Előadta: az ifjúság ének- és zenekara.

Uj ügybeosztás a járásbírósnál. 1905. évre következő a kir. járásbírósnál az ügybeosztás: *Mayer Károly* vezető járásbíró intézi az elnöki ügyeket és a sommás ügyeket A—J. betűig. *Dr. Hetényi Pál* kir. albiró egyezségi ügyeket, fizetési meghagyás és megkereséseket. A sommás pereket K—R betűig és lakbérleti ügyeket. *Romátka Jenő* kir. albiró intézi a sommás kereseteket S—Z betűig, összes végrehajtási ügyeket, az anyakönyvi ügyeket és polgári vegyes ügyeket. *Pülöpp Gyula* kir. albiró intézi az örökösödési ügyeket, örökösödési és hagyományi bizonyítványokat tárgyzó ügyeket, *Baja* városra vonatkozó peres végrehajtási telekkönyvi ügyeket és az A—K-ig terjedő tabuláris ügyeket. *Dr. Rácz Károly* az összes büntető ügyeket intézi. *Panaszok* minden szerdán délelőtt vétetnek fel. *Temmer Jenő* járásbíró *Baja* város kivételével a többi a bajai járáshoz tartozó 15 községre vonatkozó összes peres végrehajtási telekkönyvi ügyeket, valamint az L—Z betűig terjedő tabuláris ügyeket intézi.

A baja—bátaszéki Dunahíd különálló ártéri hidainak elosztására nézve a kereskedelmi miniszter a következő módosításokat eszközölte: *Baja-Szentistván* határában a 35/41 szelvény között létesítendő 45 m. össznyílással javaslatba hozott ártéri hid helyett egy 30 méteres egynyílású, vagyis középszlop nélküli hid. *Báta* határában 88/91 szelvények között 90 m. össznyílással javaslatba hozott ártéri hid helyett egy 150 méter össznyílású hid létesíttessék. A *Baja-Szentistván* határában javasolt (43/46 szelvény között) 45 méter össznyílású hid pedig teljesen elhagyatik.

Népgyűlés. A bajai szociáldemokrata párt vasárnap népgyűlést tart.

A karácsonyi vásár. A magyar ipar karácsonya már most kezdődik. Az iparosságra nézve a karácsony nemcsak ünnep, hanem létkérdés is. Karácsony ugyanis olyan ünnep, amelyen a magyar fogyasztó közönség aránylag a legtöbb pénzt adja ki ipari cikkekre. Ez természetes is, hiszen nincsen olyan szegény ember, aki ne venne bármily csekély értékű ajándékot is hozzátartozói részére. A karácsonyi vásárra nagyban készül a bajai iparosság is. E hó 18-ától kezdve kiállítással egybekapcsolt vásárt rendez az ipartestület székházának tágas csarnokában. Fel fogják itt halmozni iparosaink a műhelyeikben készült iparcikkek legjavát, hogy a legjobb árúkat hűcsássák vásárra. Meg vagyunk győződve afelől, hogy városunk hazafias közönsége méltatni és méltányolni fogja a bajai iparosság dicséretre és pártolásra méltó törekvését és az iparvásáron tömegesen fog részt venni, de nemcsak megjelenésével, hanem vásárlásaival is. Meg fog a közönség győződni afelől, hogy egy csepp áldozatot sem hoz akkor, amidőn a bajai ipart támogatja. Hisz a bajai iparosok oly versenyképesek, hogy bármely fejlett iparral felvehetik és kiállják a versenyt. A közönség meg fog győződni, hogy jót és szépet olcsón vásárolhat a bajai iparosoknál. Mivel ezt tudja a közönség, bizva bizunk abban, hogy tömeges vásárlásaival biztosítani fogja az iparvásár sikerét és állandóságát.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. évi december hó 6-án delután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tartott. A következő bajai ügyek kerültek tárgyalás alá: A kereskedelemügyi miniszter 78360. sz. leirata, melylyel véleményt kíván *Baja* város helypénzszedési jogának meghosszabbításáról. (A közös bizottság javaslatával.) *Szűcs* Ödön bajai gépgyáros beadványa a mezőgazdasági gépek szállítása körül tapasztalt visszásságok ügyében. (A közös bizottság javaslatával.)

A bírók lakodalma. Egyik budapesti lapban olvastuk a következőket: Olvastunk és hallottunk mindig a legendás *Bácskáról*, e nagyszerű virtuos világról; büszke milliomos parasztjainak, tékozló dzsentrijének csudás dolgait szájátva hallgattuk, de úgy voltunk velök, mint az *Ezeregyék* regéivel: valami jó fantázia szülöttének néztük az egész *Bácskát*. De most feltétlenül meg kell hódolni a *Bácska* előtt, amikor arról értesülünk, mi minden fogyott el a *kunbajai bírónak*, *Beck Máttyás* leányának és *Némér Istvánnak* lakodalman. Ime:

4 ökör,
3 hizlalt tinó,
3 kövér sertés,
82 hizott liba,
298 fiatal tyúk,
700 darab tojás, (ennyi kellett csak a tésztához!)
40 akó bor,
500 üveg szódavíz,
3 akó fekete kávé.

Hogy mennyi gyümölcs, pálinka, likőr, szivar, cigaretta, sütemény és fagyalt fogyott el és hány húr szakadt el a cigány hegedűjén, azt már nem is lehet számon tartani, mert a nagyszerű lakzi négy nap és négy éjjel tartott szakadatlan. *Port-Arthur* ennyi municióval vagy tíz évig is tarthatná magát a mandulaszeműek ellen...

Vásári csalók. A mult vasárnapi vásáron érdekes eset történt. A csendőrjőrat két embere belépett egyik vásártéri korcsmába. Alig tette be a lábát a két csendőr, az összes vendégek eszeveszettezen menekültek, ki ajtón, ki ablakon keresztül. A csendőrök egyik asztal alatt egy jól megtömött erszényt találtak. Az erszényben kék nyomású — a pénzhez hasonló — papirozt találtak. Ez az erszény arra szolgált volna, hogy jámbor paraszt embereket lépre csaljanak. Az erszényt a csendőrök elkobozta.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai *Dr. Lehman* arckenőcs, melz pár napi használat után megifjítja az arebőrt eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtakát (*Mitesser*). Egy tégyel ára 1 korona, csak nevem és arképemmél ellátott tégyelt fogadjunk el! **Gyarmati Emil** városi gyógyszerháza a *Szent-Háromság*hoz *Baján*.

NYILT-TÉR

Ezen rovat alatt közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Tájékoztatásul.

Az **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.** és annak igazgatósága rövid idő óta cél-táblájául szolgál a leggyűlölködőbb és bosszuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdítésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegnek.

Méltóságon alulnak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.** kebelében **semmi olyas nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgálhatna** és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett hajszára vezetőek vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtóper, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mind ezen támadások ellen, már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. november 30.

**Az Első Leánykiházasítási Egylet
Igazgatósága.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy a

KARÁCSONYI VÁSÁR

már nálam megtekintésre ki van állítva és ezen évben sok számos új tárgyat t. c. közönség meglepetésére beszereztem. Nagy súlyt fektetem a sok különféle

GYERMEK JÁTEKOKRA

Meglepő francia babák ugymint újféle járóbabák! Azonkívül gondoskodtam, hogy úgy a fiatalok, mint idősebbeknek szebbnél-szebb és alkalmas tárgyakat oly nagy választékban kaphatók, hogy bátran a fővárossal versenyzem.

Raktárom dúsan fel van szerelve különféle üveg, porcellán, majolika, bronc, China-ezüst, fa, bambusz és japán tárgyakkal, azonkívül fonott és mahagonifa cassetták, diszasztalkák, állványok, zenetárgyak és beszélő gépek legmulattatóbb beszédekkel és énekekkel.

Midőn ezen alkalommal az eddigi szives bizalomért és támogatásért köszönetemet nyilvánítom, kérem azt tovább is részemre fentartani sziveskedjék, melyet mint eddig is pontos és jutányos kiszolgálással kiérdemelni fogok.

Kiváló tisztelettel

STERNFELD VILMOS.

A „Kávészó király”-hoz!

Aki nagyon jó zamatú s illatú kávészó kedvel, az csakis „Kávészó király” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávészó, ki egyszer megízleli, soha más kávészó nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávészó a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden ízt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávészó lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 kor.	80 fill.
2 „	9 „	—
4 „	17 „	20 „

Ezen különlegesen pörkölt kávészó kivül ajánljuk a következő nyersfajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1 postacsomag 5 kgr. legfin	Cuba	kor. 13.50
1 „ 5 „	Ceylon	„ 12.—
1 „ 5 „	Jamaica	„ 11.20

Biró és Társa

a „Kávészó király”-hoz

Budapest, VI., Teréz-körút 2/a—b.

26—21

A „Kávészó király”-hoz!

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Szegedi Kereskedelmi és Iparbank

BAJAI FIÓKINTÉZETE

DRESCHER GYULA-féle házban.

Jutányos módozatok és olcsó kamattételek mellett nyújt:
Törlesztéses és kamatozó jelzálogkölcsonöket

Váltókölcsonöket

Előleget értékpapírokra és árúkra

Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket evált szelvényeket

Elfogad takarékbetéteket és betéteket folyószámlára (cheque-forgalom)

Valamint eszközöl minden egyéb a bankszakmába vágó műveleteket.

Az intézet működését folyó év augusztus hó 15-ével kezdte meg.

„Magyar Regényírók”

Szerkeszti MIKSZÁTH KÁLMAN.

4 koronás havi részletfizetésre kaphatók
ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN.

HÁZAK, INGATLANOK

ADÁSVÉTELÉT,

BÉRLETEKET

OLCSÓN KÖZVETÍT

TAUBNER FÜLÖP

BAJÁN.

6-2

* * * * Tűz-, jég-, élet- és baleset-biztosítás. * * * *

Van szerencsém a t. cz. helyi és vidéki közönségnek szives tudomására hozni, hogy a

● **Phönix Biztosító társaság,** ●

== **Phönix életbiztosító társaság** ==

és a

Providentia általános biztosító társaság

== **bajai kerületi főügynökségét** ==

átvettem és elfogadok tűz- és jégkárok elleni, valamint élet- és baleset biztosításokat a legjutányosabb díjak és lehető legkedvezőbb feltételek mellett. Támazkodva fentnevezett intézetek általános elterjedt jó hírnevére, minél számosabb megbízást kérek

Baja, 1904. december hó 1.

teljes tisztelettel

LERNER ANTAL kerületi főügynök

BAJÁN, Attila-utca, 20. sz. a.